

Vår Gud han er så fast ei borg.

Eg vil starte denne betraktningen med eit sitat frå ein av dei gamle greske filosofane. Namnet hans er Heraklit. Han budde i den antikke byen Efesos som ligg i dagens Tyrkia.

Heraklit levde på 500 talet før Kristus. Han utvikla en filosofi som gjekk ut på at alt er i endring. Det latinske «Panta Rei» er hans mest kjende læresetning. «Alt flyter» tyder det på norsk.

Heraklit eksemplifiserte dette med å seie at ein kan ikkje to gonger stige ned i den same elva. Den er heile tida i endring. Det skjer heile tida noko med ei elv. Det vatnet som rant forbi i går er ikkje det same som renn forbi i dag. Ja, til og med fjella meinte han endra seg. Dette fann han ut lenge før vi i nyare tid har oppdaga at kontinentalplatene på vår vesle jord beveger seg heile tida. Alt er i endring, og også våre liv er i endring heile tida.

Det er jo noko vi opplever sterkt nettopp i desse dagar. Eit lite virus som er langt, langt mindre enn det vårt øye kan sjå, har snudd opp ned på kvardagen til dei fleste av oss. Ikkje berre her i vårt eige land, men snart vil heile verdas befolkning være råka av dette viruset. Eit virus som visstnok berre er eit par nanometer stort. Ein nanometer er 0.000000001 meter. Vi kan i alle fall ikkje sjå det. Vi berre veit det er der rundt omkring der kor menneske ferdast.

Det vi opplever i dag stadfester det Heraklit tenkte seg fram til for ca. 2500 år sidan. Og det minner oss om noko som vi den dag i dag kan erfare, nemleg at vi kan ikkje vite kva morgondagen vil bringe. Dette er ein bodskap som også Jesus gav oss: «Ver ikkje urolege for morgondagen; morgondagen skal uroa seg for sitt. Kvar dag har nok med si møte» (Matteus 6,34).

I ein stor gyllen nisje i Vor Frue kirke i København står det ein skulptur som er laga av bilethoggaren Bertil Torvaldsen. Vi har ein kopi av denne statuen i Austad kyrkje på Tveit i Bygland. Her står Jesus med opne armer og liksom seier det skriftordet som står i Matteus 11,28: «Kom til meg, alle de som slit og har tungt å bera; eg vil gje dykk kvile!»

I kyrkjeåret har vi no komet inn i fastetida. Moderne menneske forbinder vel oftast faste meir med ein diett, meir enn ei religiøs markering. Men for kyrkja er fasta påskas førebuingstid, på same måten som advent er jula si førebuingstid.

Det er ein farge for kvar tid i kyrkjeåret, og fasta sin farge er den lilla fargen. Den minner oss om at vi i fastetida med eit enklare liv, skal konsentrere oss om, og sjå fram imot, påska sin dramatiske, men også herlege bodskap.

I den vanskelege tida vi er blitt kasta inn i no, så er det mykje som er blitt snudd opp ned for mange menneske. Vi kan kjenne på angst og uro for kva framtida vil bringe. Framtidsutsiktene, på kort tid i alle fall, kan sjå dystre ut.

Dei fleste av oss har no på kort tid fått snudd liva sine opp ned. Nokon sit i karantene. Dei samfunnsinstitusjonane vi har rekna som sjølvsegte er blitt stengt på kort varsel. Nokon har også mista sitt inntektsgrunnlag ved at arbeidsplassane ikkje finns meir. Det er for tida ingen etterspurnad etter dei varer og tenester den enkelte kunne tilby. Heldigvis har vi eit samfunn som sørger for at alle har noko å leve av. Og som sørger for at dei mest nødvendige funksjonane er intakt.

Paulus skriv i Romarbrevet at alle ting tener til det gode for dei som elsker Gud. (Rom 8,28). Dette er ikkje å forstå sånn at det som kjennes vondt og vanskeleg kan bli forvandla til noko godt. Men det tydar heller at ut av prøvingar og vanskelege ting kan det ofte også kome noko godt.

Lina Sandell har skrive salmen «Ingen er så trygg på ferda». Dette er ei enkel lita salme som ho skreiv til bruk i sundagsskulen. Ho ønskte med denne salmen å gje borna ein tryggleik inn i ei utrygg verd. Lina var sjølv klår over at livet er ikkje så enkelt for nokon kvar av oss. Hun hadde sjølv ikkje noko lett liv. I salmen «Blott en dag», som også er frå hennar hand, så er det ei strofe som går som følgjer: «Hjälp mig, Herre, att vad helst mig händer, Taga ur din trogna fadershand». Hele sitt liv fann Lina Sandell kvile i dette at Herren var med ho i alt som skulle kome til å hende.

Det er ikkje alltid vi kan endre så mykje på det som hender. Noko må vi berre ta sånn som det kjem. Men det vi kan endre på, er vår måte å møte dette på. Kanskje dette kan være tida til å finne ro til å tenkje seg litt om. Prøve å finne fram til det som verkeleg er dei største verdiane vi vil ha med oss i våre liv. Kva er det eigentleg som verkeleg betyr noko i det lange løp?

Cornelis Vreeswijk har skrive teksten til songen: Ein Fattig Trubadur. I refrenget er det der ei sanning som vi alle burde ta inn over oss: «Du behöver inga penningar när du vid porten står. Och du kan ingenting ta med dig dit du går».

Jesus minna oss om at det er ikkje det en eig, som gjer liv, sjølv om ein har overflod (Lukas 12,15). Overflod var likevel noko som Jesus ville gje oss. Men det var ein annan overflod han vil at vi skal ha med oss i liva våre: -Eg er komen for at de skal ha liv og overflod, sa han. Men da mente han ikkje ein materiell overflod, men ein indre rikdom som vi skal ha med oss i våre liv når vi har Jesus med oss på vår livsvandring.

I ei tid der vi opplever at alt flyt, så er det godt å kunne lene seg til noko som står seg gjennom alle tider. Som står fast som ei klippe.

Det var slik Kong David kjente det da det storma som verst rundt han: Han skriv i Salme 18 i Det gamle testamente «Herre, du min styrke, eg har deg kjær. Herren er mitt berg og mi borg og min utfriar, min Gud er fjellet der eg søker tilflukt. Han er mitt skjold og mi frelse, min styrke og mitt vern.».

I Hebrearbrevet kapittel 13 så kan vi lese om at Jesus Kristus er i går og i dag den same, ja, til evig tid.

Den kristne budskapet bretter ut ein himmel utover våre liv her på jorda. Ei æve. Kva ei æve er for noko, det er nesten umogeleg for oss menneske å skjøne. Vi lever i tida. Men når profeten Jesaja skal forklare oss kor høgt Gud elsker oss, så skriv han som ein budskap direkte frå Herren sjølv: «Med evig kjærleik har eg elska deg».

Vår kyrkjefader Martin Luther hadde det meste av sitt liv og sitt virke i byen Wittenberg i Tyskland. Eg har vore og besøkt denne byen og sett kyrkja der han spikra opp dei 95 tesane på døra til slottskyrkja. Det var jo denne hendinga som utløyste reformasjonen på 1500-talet.

Rundt tårnet på denne slottskyrkja står det meisla inn den salmen som Luther er aller mest kjent for. «Ein feste Burg ist unser Gott» står det der høgt oppe på tårnet. Det er ein bodskap som står seg gjennom alle tider, og eg ønsker nå å avslutte denne betraktningen med denne salmen.

VÅR GUD HAN ER SÅ FAST EI BORG,
HAN ER VÅR SKJOLD OG VERJA.
HAN HJELPER OSS I ALL DEN SORG
OG NAUD SOM VIL OSS HERJA.
VÅR GAMLE FIEND STERK
MED ALVOR GJER SITT VERK.
STOR MAKT OG MANGFALD LIST,
DET ER HANS VÅPEN VISST.
PÅ JORD ER EI HANS LIKE.

*Herren velsigne deg og vare deg.
Herren late sitt andlet lysa over deg og vere deg nådig.
Herren lyfte sitt åsyn på deg og gje deg fred. ✠*

**Med desse orda ønskjer eg dykk alt godt
i ei veldig krevjande tid.**

Kjell Steinbru.

